

anträffades i slutet av 1950-talet återstoden i brandskadat skick. De brandskadade bladen förkommo dock omedelbart efter fotostatering i Sv. Riksark. år 1964. *A* här återgiven efter fotokopian i Diplomatariekommitténs arkiv.

Föreliggande dokument är i den skadade delen av Peringskiölds kopiebok avskrivet på en högersida, vars vänstra del saknas. Textluckorna i *A* ha nedan utfyllts efter *B*, varvid det supplerade satts inom parentes. Suppleringen efter *B* kompliceras dock därav, att denna avskrift företer en enligt samtida skrivskick normaliserad text, under det att *A*, så långt detta låter sig bedöma, tämligen troget tycks återge sin medeltida förlagas stavning. I utgåvan har det syntts lämpligt att i möjligaste mån söka anpassa *B*:s stavsätt i supplerade partier efter *A*:s ortografi. Härvid har *æ* (t. ex. i *præsens*) reducerats till *e* och *ti* (t. ex. i *commutationem*) återgivits med *ci*; stavningen *paroeicia* har ersatts med *parochia*. Även vad gäller namnformerna i *B* har i förekommande fall försök gjorts att återgå till ett äldre skrivsätt; alla varianter och ingrepp av utgivaren i sådana ord framgå av notapparaten.

Om Torsten Gjurðsson se Gillingstam, o. a. a., s. 731 f. — Att Bengt Nilsson (Oxenstierna) här står som sigillant har ej observerats av Gillingstam, som (s. 61) uppger honom ej vara nämnd såsom levande efter 1371 9/8 (DS X 75).

(Omnibus presens scriptum cernen)tibus Thostanus^a Gywrðhsson^b et (Benedicta Eriksdotter^c uxor eiu)s in Domino salutem sempiternam. (Noverint universi, quod recogn)oscimus publice per presentes nos cum (nobili viro domino Magno Thyr)ghilsson^d, canonico^e Upsalensi^f, concambium (et commutationem terraru)m in hunc modum fecisse, videlicet quod (nos tredecim oras cum) uno solido terre in Ææs^g parochie^h Rum(fertwnaⁱ et dimidam) oram terre in Anastwm^k in eadem parochia^l si(tas, in episcopatu A)rosiensi, cum omnibus mobilibus et immobi(libus^m, agris, prati)s, silvis, pascuis et exitibus, infra sepes et ex(tra, prope et remot)e positis, in humidis et siccis, nullis exceptis ad (eadem bona pertine)ntibus, omni jure, quo eadem bona habuimus (et possidemus, aliena)ta nobis et nostrorum heredibus eidem domino (Magno p[re]missoⁿ ac) suis heredibus s[ecun]d[u]m^o leges Swecie^p appropria(mus integraliter et) dimittimus^q; pro quibus bonis idem dominus Ma(gnus bona sua, vi[delicet]^r d)uodecim oras terre in Hwsaby^s parochie Østra(hannungh^t et unam par)tem dictam^u v-staangh jordh^v in insula Sanø^x par(ochie Væsterhannu)ng^y sitas cum omnibus^z istarum terrarum (partibus, exitibus et a)ttinenciis qvibuscumque, veluti premittebatur^{aa}, nobis (et heredibus nostris) assignavit legaliter ac dimisit. Jn huius fa(cti evidenciam firm)iozem sigilla nobilium virorum Boecii Jo(wan[son]^{ab}, legiferi Øsg)ocie^{ac}, domini Benedicti^{ad} Niclesson^{ae} militis, Magni Fin(widson, legiferi Sud)ermannie, et Magni Porsæ una cum sigillis (nostris petimus pres)entibus coaponi^{af}. Scriptum Upsalie anno Domini (M^o CCC LXXIII) die beati Mathie^{ag} apostoli.

^aThorstanus *B.* ^bGiurðæsson *B.* ^cErichsdotter *B.* ^dThyrgilson *B.* ^ecanico *B.* ^fUpsaliensi *B.* ^gÅås *B.* ^hparoeicia *B.* ⁱRomfortuna *B.* men jfr t. ex. brev 1383 28/9 (RPB 1962). ^kAnastum *B.* ^lperio (pario) *B.* ^mHärefter överstruket initialt s *B.* ⁿpermisso *B.* ^osendem *A.* sedem *B.* ^pSuecias *B.* ^qdemittimus *B.* ^rvid radskifte *B.* ^sHusaby *B.* ^tÖstrahannung *B.* ^udmam med abbreviaturstreck över bokstäverna dma *B.* ^vv-stang jord *B.* ^xSandö *B.* ^yVesterhanninge *B.* ^zomnium *B.* ^{aa}permittebatur *B.* ^{ab}Iovan *B.* ^{ac}Östgothiæ *B.* ^{ad}Bendicti *A.* ^{ae}miles *B.* ^{af}cauponi *B.* ^{ag}Matthiæ *B.*

X 227.

1373 mars 8.

Skara.

Nils Mårtensson säljer till hederlig man Båne Korp, kanik i Skara, sitt arvegods i Gerum i Skånings härad för 100 gilla mark och erkänner sig ha uppburit sagda penningssumma. För denna har han av Bengt Haldorssons arvingar återköpt sitt gods i Loringa (i Sjøgerstads socken), som brodern Folke Mårtensson pantsatt för att lösa honom ur fångenskap.

Brevet beseglas bl. a. med biskop Nils' i Skara, Skara stads och utfärdarens sigill.

Avskrift på perg. i vidimation (i rotelform) 1392 10/9 = RPB 2636, Sv. Riksark. (= RPB 1055). — Veck i pergamentet och nötning av dettas yta ha gjort, att texten nu delvis är svårläst.

Tryckt: N. Beckman, Sancta Annas prebenda i Skara (Vglds fornm. tidskr. III: 7—8, 1915), s. 150 f. nr 4.

Jfr Nils Mårtenssons pantebrev 1372 4/11 (DS X 189), fastefullmakten DS X 228 och fastebrevet 1374 18/11 (RPB 1113) samt Bäne Korps brev 1383 29/3 (i samma vid., = RPB 1921) till instiftande av S. Annas prebende, i vilket brev gården i Gerum uppges avkasta 4 mark i avrad.

Alla men thætta breeff høra æller see · helsar iak niclis martinsson ewerdeligha medh gude · kungør iak allum mannom medh thesso mino nærwaranda brewe · mik hawa saalt lagliga hederligom manne · herra bæna korp kanunk ii scarum · mith gooz ii gireem ii skanungsheret · medh allum til^a lagom · innan gaardz oc vtan · ii wato ok thørro · kwærnastadhom ok skogom · ingo^b vndan takno · thy ther hawer tillighat aaff aller · hulkit jak epter min fader oc modher ærfdhe · fore hundrada giilla mark · hulka penninga jak vpborit hawer ok mith ii lorunge ater kørpte aff bæncete hallersson arwom · sum min broder folkee martinsson hafde sat forpanta · oc mith fengelse medh løste · Oc afhender jak mik thæt fornæmpda gooz · ok minom arwom · ok^c theem fornæmpda herra bæna korp til ewerdeliga egho Oc wilkoror^d jak mik oc mina arwa føødda · æller fødhaz skulandiz · thæt sama gooz fore hanum ingaledē^e hindra · Jn cuius vendicionis testimonium sigilla venerabilis in christo patris · domini · nicolai dei gracia episcopi scarensis · ciuitatis ibidem · jacobique diækn vna cum proprio presentibus sunt appensa[.] Datum scaris · Anno domini M^o · ccc^olxx^otercio terciã feria post dominicam inuocauit

I högra marginalen: super prediis in gerim

^aI radslut utan bindstreck ms. ^bHärefter överstruket vtan ms. ^cÖverflödigt, jfr DS X 189. ^dSic ms för väntat wilkorar (så brev 1384 13/3 i samma vid., = RPB 2009). ^eSic ms; fel, troligen för ingaledis.

X 228.

1373 mars 8.

Skara.

Nils Mårtensson ger hederlig man Gisle Assersson fullmakt att lagbjuda sitt gods Gerum i Skånings härad på häradsting, (månads)stämma och landsting och att å sina vägnar fastfara det åt herr Bäne Korp, kanik i Skara, för den händelse brevutfärdaren själv ej har möjlighet att närvara på landstinget vid påsken.

Avskrift på perg. i vidimation (i rotelform) 1392 10/9 = RPB 2636, Sv. Riksark. (= RPB 1056). — Texten är delvis utnött, se DS X 227.

Tryckt: N. Beckman, Sancta Annas prebenda i Skara (Vglds fornm. tidskr. III: 7—8, 1915), s. 150 nr 3.

Brevets årsangivelse, 1383, beror utan tvivel på ett avskrivningsfel. Eftersom brevet uppvisar samma dagbeteckning som Nils Mårtenssons salubrev 1373 8/3 (DS X 227), och fastebrevet är daterat 1374 18/11 (RPB 1113), bör denna fastefullmakt härröra från 1373. Den har tydligen tillkommit i omedelbar anslutning till skriftfästandet av själva försäljningen.

Om månadsstämma se Äldre Västgöotalagen, Jordabalken flock 3, och Yngre Västgöotalagen, Jordabalken flock 4 (ed. C. J. Schlyter, 1827, s. 43 och 181). — Terminer för landstingen äro fixerade endast i Östgöotalagen och i Magnus Erikssons landslag, i vilka dock ej landsting vid påsken föreskrives (se N. Staf, Marknad och möte, 1935, s. 214 f.; ang. Västergötland jfr J. Liedgren, art. Allra Göta thing, i KL I, 1956, sp. 90). Belägg för landsting vid påsken synas vara observerade enbart för Oslo lagting (tisdag efter påsk), vars övriga terminer nära överensstämma med de nämnda svenska lagarnas (se Staf, s. 217; härefter S. Kroon, Det svenska prästmötet under medeltiden, 1948, s. 84 not 92).